

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-56 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 08-35/467-167
Karar Tarihi : 27.5.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

- 10 **Başkan** : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Hakan Suat ÖLMEZ, Ekrem SOLMAZ

C. BAŞVURUDA BULUNANLAR :- Gizlilik talebi bulunmaktadır

- 20 **D. HAKKINDA İLK İNCELEME YAPILANLAR** :- Ersel Isıtma Enerji Sistemleri ve Ekipmanları Ev ve Büro Gereçleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Organize Sanayi Bölgesi 20. Cad. No:66 Melikgazi
Kayseri
- Canertaş Doğalgaz İnşaat San ve Tic. Ltd. Şti
Beşevler Mah. Bilginler Cad. Beyazıt sok. No:26 Nilüfer
Bursa

E. DOSYA KONUSU: Bursa ilinde Fujiyama markalı doğalgaz sobalarının servis açılışının yapılmaması sebebiyle pasif satışın engellendiği iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikayet dilekçesinde özetle;

- Fujiyama marka doğalgaz sobasının üreticisi olan Ersel Isıtma Enerji Sistemleri ve Ekipmanları Ev ve Büro Gereçleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin (Ersel Isıtma), Bursa ili yetkili servislerine bir yazı göndererek, Bursa bölge bayileri konumundaki Canertaş Doğalgaz İnşaat San ve Tic. Ltd. Şti (Canertaş) tarafından "İlk Açılış Risk Alma Formu" doldurulmayan cihazların yetkili servis tarafından açılışının yapılmasının yasaklandığı, açılışı yapılanların ise garanti kapsamında olmayacağı ve bu açılışlar için servislere herhangi bir ödeme yapılmayacağı konularında uyarıda bulunulduğu,
- 40 - Bu nedenle Canertaş ile alışveriş yapmayan tüm firmaların Fujiyama markalı cihazların satışını yapmakta zorluklarla karşılaştıkları ifade edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 20.2.2008 tarih ve 1127 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 21.3.2008 tarih ve 2008-2-56/İİ-08-HSÖ sayılı İlk İnceleme Raporu, 24.3.2008 tarih, REK.0.06.00.00-110/91 sayılı Başkanlık Önergisi ile Rekabet Kurulu'nun 2.4.2008 tarih ve 08-27/303-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve şikayet konusu iddiaların daha detaylı araştırılabilmesi ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığını belirlemek

50 amacıyla, Ersel Isıtma ve Canertaş hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 15.5.2008 tarih ve 2008-2-56/ÖA-08-HSÖ sayılı Önaraştırma Raporu, 21.5.2008 tarih ve REK. 0.06.00.00-110/158 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-35 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

60 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Bursa ilinde Fujiyama markalı doğalgaz sobalarının servis açılışının yapılmaması sebebiyle pasif satışın engellendiği iddiasının değerlendirilmesi amacıyla açılan önaraştırma kapsamında elde edilen bilgiler doğrultusunda, Ersel Isıtma ve Canertaş'ın Bursa iline Fujiyama marka doğalgaz sobalarının başka şehirlerden yapılacak pasif satışlarının engellenmesi anlamına gelebilecek uygulamalardan kaçınmalarına yönelik yazı yazılması gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

70 Başvuru dilekçesinde, il dışından tedarik edilen doğalgaz sobalarının Bursa ilinde satışının üretici firmanın eylemleri ile engellendiği iddia edilmektedir. Soba, ısınma amaçlı olarak kullanılan, yüzeysel ısınma yoluyla ısı yayan kapalı bir cihazdır. Kullanılan yakıt türüne göre sobalar katı, sıvı ve gaz yakıtlı sobalar olarak sınıflandırılabilir. Gaz yakıtlı sobaların likit petrol gazı ve doğalgaz ile kullanılan iki çeşidi mevcuttur.

Bir yerleşim yerinde doğalgaz hattının mevcut olması durumunda doğalgaz sobasının kullanım özellikleri ve avantajları dikkate alındığında, tüketiciler açısından doğalgaz sobası diğer soba türlerine göre tercih edilebilir niteliktedir. Bu bilgiler ışığında ilgili ürün pazarı, "*doğalgaz sobası*" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

80 Şikayete konu olan eylemin gerçekleştiği doğalgaz sobası pazarında şirketlerin ürünlerinin satış ve dağıtımının ülke çapında yapılması ve ilgili ürün pazarındaki rekabet koşulları açısından farklılık gösteren bölgeler bulunmamasından dolayı ilgili coğrafi pazar "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*" olarak belirlenmiştir. Her ne kadar şikayet edilen hususlar Bursa ilinde gerçekleşse de, aynı cihazların satışının Türkiye çapında yapılabilmesi ve şikayet edilen hususların o bölgelerde de aynı etkileri doğurabileceği gerçeğinden hareketle ilgili coğrafi pazar bu şekilde tespit edilmiştir.

I.2. Yerinde İncelemelerde Yapılan Tespitler ve Elde Edilen Bulgular

Şikayet konusuna ilişkin olarak raportörlerce Bursa ve Kayseri illerinde doğalgaz sobası üretimi, satışı ve taahhüt hizmetini yerine getiren firmalarda yerinde incelemeler ve firma yetkilileriyle görüşmeler yapılmıştır. Önaraştırma safhasında teşebbüslerde yapılan incelemelerde elde edilen bilgilere ve tutanak ifadelerine aşağıda yer verilmiştir:

I.2.1. Şikayetçi

Şikayetçi firma yetkilileri ile yapılan görüşmede özetle;

- Firmanın Fujiyama marka doğalgaz sobalarını İstanbul'daki Fujiyama

yetkili bayilerinden tedarik ettiği,

- Firmanın değişik marka kombi ve doğalgaz sobalarının satışını gerçekleştirdiği, sadece Fujiyama doğalgaz sobalarının yetkili servislerce açılışında sorun yaşandığı,
- Ersel Isıtma tarafından Bursa'daki Fujiyama yetkili servislerine faks çekilmeden önce doğalgaz sobalarının açılışında herhangi bir sorun yaşanmadığı, fakat faks sonrasında yetkili servislerin doğalgaz sobalarının açılışını gerçekleştirmediği ve garanti belgelerini imzalamadığı,
- Ersel Isıtma'nın uygulamasının sadece Bursa'da geçerli olduğu,
- Firmanın mevcut durumda, doğalgaz sobalarının açılışını Canertaş'tan mal temin eden firmalar aracılığıyla gerçekleştirdiği,
- Canertaş aracılığıyla doğalgaz sobası alan müşterilerden herhangi bir açılış ücreti alınmadığı halde, Canertaş dışındaki kanallardan temin edilen doğalgaz sobalarının açılış için Canertaş tarafından satıcılardan 30 (otuz) YTL talep edildiği,
- Firma tarafından yetkili servislere açılış için Ersel Isıtma'dan alacakları açılış ücretinin firma tarafından ödenmesi teklifi yetkili servislerce servis faaliyetlerinin iptal edilebileceği ihtimali nedeniyle reddedildiği

ifade edilmiştir.

I.2.2. Mert Soğutma

Mert Soğutma yetkilileri ile yapılan görüşmede özetle;

- Firmalarının Fujiyama yetkili servisi olarak faaliyet gösterdikleri, ayrıca kombi ve doğalgaz sobası üreticisi Fellini, Sunfire, Auer, Çetintaş, Hoşseven, Berussa ve Fountain markalarının da yetkili servisi oldukları,
- Fujiyama dışındaki markaların cihazlarının açılışında ve açılış ücretlerinin ödenmesinde herhangi bir problem yaşanmadığı,
- Canertaş tarafından gönderilen açılış formunun olmaması durumunda yetkili servislerce yapılan açılışların ücretinin Ersel Isıtma tarafından yetkili servislere ödenmediği,
- Yetkili servislere Ersel Isıtma tarafından açılış ücreti olarak 9 (dokuz) YTL+KDV ödendiği

ifade edilmiştir.

I.2.3. Canertaş

Canertaş yetkilileri ile yapılan görüşmede özetle;

- Doğalgaz sobalarının kullanımı aşamasında doğalgazın meskenlere sızma ihtimali bulunması nedeniyle doğalgaz sobalarının montajının kombilerin montajına göre daha riskli olduğu,
- Bayilerin montaj konusunda gerekli bilgiye sahip oldukları, fakat spot satıcıların montaj konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu nedenle spot satıcıların güvenlik önlemlerine dikkat etmediği,
- Canertaş'ın nihai tüketiciye satılan doğalgaz sobalarının montaj riskinin

üstlenilmesi açısından kontrolün yapıldığının belirtilmesi ve yetkili servislerin ürünlerin açılışını yapmalarının sağlanması amacıyla Ersel Isıtma tarafından yetkili servislere faks çekildiği,

- 140
- Açılış formunun mevcut olması durumunda yetkili servislerin ve dağıtıcının hatalı montajdan sorumlu olanlara ulaşabildiği, açılış formunun olmadığı durumlarda sorumluya ulaşmanın imkansız olması sebebiyle hatalı montajın maddi sorumluluğunun (yetkili servise yapılan ödeme) Canertaş tarafından üstlenildiği, dolayısıyla, spot satıcılar tarafından yapılan hatalı montajların riskinin Canertaş tarafından üstlenildiği,
 - Spot satıcılara bayilik ve montaj sorumluluğunu üstlenme teklifi yapıldığı, fakat spot satıcıların bu teklifi kabul etmediği,
 - Yetkili servisler tarafından açılışın yapılması öncesinde montaj riskinin üstlenilmesi ve montajın uygun yapılmasının sağlanması amacıyla spot satıcıların montajdan sonra Canertaş tarafından kontrol edilerek açılışlarının yapılması ve bu kontroller için 30 (otuz) YTL ödeme yapılması konusunda öneride bulunduğu fakat bu önerinin kabul edilmediği,
 - Ücretin 30 (otuz) YTL olarak belirlenmesinin sebebinin hizmet verilecek doğalgaz sobası sayısını az olmasından kaynaklandığı, ayrıca 30 (otuz) YTL gibi bir ücretin kesin bir ücret olmayıp, spot satıcılardan bu ücrete yönelik herhangi bir pazarlık veya daha farklı bir öneri gelmediği,
 - Şimdiye dek bu sebeple açılış yapılmayan doğalgaz sobası olmadığı gibi, 30 (otuz) YTL olarak belirtilen ücretin de uygulamaya konulmadığı,
 - Ayrıca, Ersel Isıtma tarafından gönderilen faks ile yetkili servislerin açılış yapacakları ürün sayısında servisler arasında eşit dağılımın sağlanması ve bu yolla tüketicilere yeterli hizmetin sunulmasının amaçlandığı, bunu gerçekleştirmek için de Canertaş tarafından açılış faksının çekilerek servis hizmetinin verilmesinin uygun görüldüğü,
 - İlk açılış risk alma formu ile montaj konusunda riski üstlenecek firmanın/bayinin belirlenebilmesinin amaçlandığı
- 150
- 160

ifade edilmiştir.

1.2.4. Ersel Isıtma

Ersel Isıtma yetkilileri ile yapılan görüşmede özetle;

- 170
- Ersel Isıtma tarafından Bursa'daki yetkili servislere çekilen faks ile Canertaş tarafından montaj konusunda eğitim verilmeyen satıcılarca yapılan montajların doğru yapıp yapılmadığının kontrol edilmesi ve müşterilerin ürünleri kullanırken sorun yaşamamalarının sağlanmasının amaçlandığı,
 - Canertaş tarafından montaj kontrolü için talep edildiği belirtilen 30 (otuz) YTL'nin Ersel Isıtma tarafından belirlenen bir rakam olmadığı ve şimdiye kadar 30 (otuz) YTL karşılığında kontrolü yapılan veya bu miktar sebebiyle açılış yapılmayan herhangi bir cihazın bulunmadığı,
 - Ersel Isıtma açısından temel amacın ürünlerin güvenli bir şekilde montajının sağlanması ve bu sebeple montajın ehliyetli kişilerce

yapılması olduğu,

- 180 - Bursa'da yapılan uygulamanın İstanbul'da yapılmadığı ve bunun sebebinin İstanbul'da İgdaş tarafından gaz sızdırmazlık ve tesisat kontrolü yapılmayan cihazların açılışının yapılmaması olduğu, Bursa'da bu tür bir sistem olmaması sebebiyle müşteri güvenliğinin sağlanması amacıyla Ersel Isıtma tarafından bir kontrol mekanizmasının geliştirildiği,
- Ersel Isıtma'nın, toptancı firmalar tarafından yapılan satışların veya İstanbul'dan Bursa'ya yapılan satışların engellenmesi amacının bulunmadığı sadece güvenlik ve müşteri memnuniyetinin hedeflendiği,
- Yetkili servislere açılış ücretlerinin ödenmemesinin ürünlerin toptancılar tarafından satılmasından değil montaj uygunluğunun tespit edilememesinden kaynaklandığı
- 190

ifade edilmiştir.

I.3. Değerlendirme

Kombi veya doğalgaz sobası satışı, montajı ve güvenlik gereksinimleri bakımından klasik beyaz eşyalardan farklı değerlendirilmesi gereken ürünlerdir. Bu sektörde, ürünün fabrikadan tüketiciye ulaşmasına kadar, üretim, satış ve taahhüt hizmetleri olarak üç temel bileşenden söz edilebilir. Üretim, üretici firmalar tarafından gerçekleştirilmektedir. Satış ve taahhüt hizmetleri ise bağımsız veya üretici firmalarla dikey ilişki içinde olan firmalar tarafından gerçekleştirilmektedir. Satış hizmetleri, üreticiden veya yeniden satıcı firmalardan alınan ürünlerin son kullanıcıya satılmasını içerirken; taahhüt hizmetleri satılan doğalgaz sobasının (veya kombi) kurulacağı yere uygun olarak projelendirilmesi ve projelerin uygulanmasını içermektedir. Son kullanıcılara yönelik hizmet veren firmalar yalnız satış veya taahhüt işleriyle uğraşabildikleri gibi bu iki hizmeti birlikte de yerine getirebilmektedirler. Güvenlik açısından hem kombi hem de doğalgaz sobalarının montajları aynı risklere sahip bulunmaktadır.

200 Bu nedenlerle, doğalgaz sobalarının niteliği gereği birçok üründen farklı olarak açılış sürecinde güvenlik önlemlerine uyulması ve yetkili servislerce açılışının yapılması gerekmektedir. Bu tür güvenlik endişesi nedeniyle, üretici firmalar, tüketicilere karşı her aşamada sorumlu olduklarından, sadece cihazların satışıyla değil, onların montajı ve servis hizmetlerinin standartlarını da gözetmek durumundadırlar.

210

Tüketiciler açısından da doğalgaz sobalarının açılışının yetkili servis tarafından yapılması ürünün satın alınması sürecini etkileyen önemli bir unsurdur. Ayrıca ürünün açılışının yetkili servis tarafından yapılmaması ürünü garanti kapsamı dışında bırakmaktadır.

220 Başvuru dilekçesinde, üretici firma tarafından yetkili servislere gönderilen yazı ile Canertaş tarafından verilen "İlk Açılış Risk Alma Formu"nun olmaması durumunda yetkili servislerin cihaz açılışlarını yapmaması gerektiği, aksi takdirde kendilerine açılış ücretinin ödenmeyeceği ifade edilmektedir. Üretici firmanın Bursa iline yönelik bu tür uygulamaları nedeniyle Bursa'da, il dışından tedarik edilen Fujiyama marka doğalgaz sobalarının satışının engellendiği iddia edilmektedir.

230 Yapılan inceleme ve görüşmelerde, Ersel Isıtma ve Canertaş tarafından yetkili servisler'e gönderilen anılan faks metni ile getirilmek istenen sistemin, Bursa'da Canertaş tarafından satışı yapılmayan cihazların açılışları için öncelikle Canertaş'a başvurulması, Canertaş tarafından yerinde kontrol ile cihaz montajının doğru yapıldığının tespiti ve daha sonrasında yetkili servisler'e Canertaş tarafından faks çekilerek (İlk Açılış Risk Alma Formu) cihaz açılışlarının yapılması aşamalarından oluştuğu anlaşılmaktadır. Bu sistemin amacının Canertaş tarafından eğitim verilen bayiler dışında satış yapan satıcıların yaptıkları montajların denetiminin sağlanması ve cihazın daha güvenilir bir şekilde tüketiciye sunulması olduğu ifade edilmektedir.

Raportörlerce yapılan incelemelerde şimdiye kadar Canertaş'ın faksı olmaması nedeniyle açılış yapılmayan cihaz olmamakla birlikte, bu açılış formu olmadan açılış yaptıkları için açılış ücretlerini alamayan yetkili servisler olduğu anlaşılmıştır. Yetkili servis ile yapılan görüşmelerde ise bundan sonra bu açılış formu olmadan müşterilerin cihazlarını açamayacaklarını ifade etmişlerdir.

240 Dolayısıyla getirilen bu yeni sitem ile birlikte, Bursa dışından (İstanbul'dan) ürün temin eden teşebbüslerin sattığı doğalgaz sobaları, yetkili servislerce açılış yapılmadığı ve yetkili servislerce açılış yapılmayan ürünlerin garanti kapsamı dışında kalacağı için satışının yapılamayacağı anlaşılmaktadır. Bir diğer ifadeyle, Bursa ili dışından Fujiyama marka doğalgaz sobası temin eden teşebbüslerin ürünlerini Bursa'da satmaları engellenmektedir.

Bu aşamada Fujiyama marka cihazları Canertaş dışında başka bir bayiden alan satıcıların, müşterilere yaptıkları montajın, Canertaş tarafından kontrolünün yapılıp ilk açılış formu düzenlenmesi ve servisler tarafından açılmasının 4054 sayılı Kanun açısından sorun yaratıp yaratmadığının tespiti gerekmektedir.

250 Hangi ürün olursa olsun bir üreticinin sattığı ürünün kalitesini, güvenliğini ve servis hizmetlerini yüksek kalitede sağlayabilmesi için getireceği sistemler ticari hayatta makul olarak algılanmaktadır. Şikayet konusu eylemlerde de, Ersel Isıtma'nın üretimini yaptığı ve yanıcı madde ile çalıştırıldığından dolayı riskli ürün gruplarından biri olarak kabul edilen doğalgaz sobaları için güvenlik uygulamalarını geliştirmeye yönelik çeşitli stratejiler geliştirmesi çok doğal bir uygulamadır. Doğalgaz sobalarında en önemli güvenlik sorunu montajdan kaynaklanmaktadır. Yanlış montajlar sonucunda hayati sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle montaj kontrolüne yönelik politikalar geliştirilmesi ve servis açılışlarının bu kontroller sonrasında yapılması makul bir uygulamadır. Ersel Isıtma yetkilileri de, Bursa iline yönelik olarak yapılan uygulama ile tüketici 260 güvenliğinin sağlanması ve tüketicilerin doğalgaz sobalarının montajında ve kullanımında sorunlarla karşılaşmasının önlenmesinin amaçlandığını belirtmişlerdir.

Bununla birlikte, şikayet konusu olayda, her ne kadar yine güvenlik nedeniyle getirilen bir sistem olsa da, Bursa ilinde Canertaş firmasının bayileri dışından alınan tüm cihazların öncelikle Canertaş tarafından kontrolünün yapılması, bu kontrol için ise 30 (otuz) YTL ücret ödenmesi gerektiği anlaşılmıştır. Fujiyama marka doğalgaz sobalarının yetkili servis tarafından açılışlarının yapılması için servisler'e ödenen ücret 9 (dokuz) YTL iken sadece montajın doğru yapılıp yapılmadığının tespiti için istenen ücret servis ücretinin yaklaşık 3,5 katı 270 civarındadır. Bu ücret cihaz satışından elde edilen kar oranı dikkate alındığında

Canertaş bayileri dışından herhangi başka bir satıcıdan cihaz alımının dolaylı olarak engelleneceğini göstermektedir.

Diğer bir ifadeyle, Canertaş firmasının bayilerinden cihaz alındığında montaj kontrol ücretinin ödenmemesi nedeniyle, ilk alım sırasında 30 (otuz) YTL'lik bir fark oluşan cihaz maliyetinin, bir de başka bir şehirden yapılacak alımlarda katlanılacak nakliye bedelleri de dikkate alındığında, dolaylı olarak Bursa dışından pasif satış yoluyla cihaz alımının engellenmesi ve Bursa'da Fujiyama marka doğalgaz sobalarının sadece Canertaş'ın bayilik siteminden alınmasının zorunlu hale gelmesi durumu ortaya çıkmaktadır.

280 Bu uygulamada da görüleceği üzere, pasif satışların engellenmesine yol açan husus, güvenlik sebebiyle montaj kontrolünün yapılmasından ziyade, Canertaş bayileri dışındaki bir satıcıdan gelen cihazların yetkili servis tarafından açılışının her halükarda kontrol zorunluluğuna tabi olması ve bu kontrolün de önemli bir ücrete tabi olmasıdır.

Daha önce kombi sektöründe yapılan bir önaraştırma neticesinde tespit edilen benzer uygulamalarda, montajın doğru yapılmadığı durumlarda cihazın yetkili servis tarafından açılışının yapılmadığı yine cihaz satan bayinin servislere açılış faksı çekerek montajın uygun olduğunu belirttikten sonra yetkili servisin açılışları yaptığı, yetkili servisin ikinci kez tekrar açılışa gittiği için masraf mukabilinde bir ücret alındığı görülmüştür. Diğer bir deyişle, montaj kontrol ücretinin her halükarda alınmadığı ve sadece yetkili servis tarafından yanlış montaj yapıldığı tespit edilen durumlarda alındığı anlaşılmıştır. Bu tür uygulamalar Rekabet Kurulu'nun 22.03.2007 tarih ve 07-27/250-85 sayılı kararında ihlal olarak nitelendirilmemiştir. Diğer bir deyişle, montajın yanlış yapıldığının tespit edildiği durumlarda bayiye veya satıcıya yüklenen maliyet ihlal olarak nitelendirilmemiştir. Ancak halihazırda şikayet konusu uygulamalarda, yanlış montaj durumunda satıcıya yüklenen bir bedel değil, montaj doğru yapılırsa da yapılmassa da Canertaş bayileri dışından cihaz satın alan tüm diğer satıcılara yüklenen bir maliyet söz konusudur.

300 Ancak, Raportörlerce Ersel Isıtma ve Canertaş ile yapılan görüşmelerde, bu uygulama ile amaçlananın Canertaş tarafından montaj eğitimi verilen bayiler dışındaki teşebbüslerce satılan ürünlerin montajların uygunluğunun kontrol edilmesinin amaçlandığı ve ürünlerin montaj riskinin satıcılarca üstlenilmesinin kendileri için yeterli olacağı ifade edilmiştir.

Ersel Isıtma'nın uygulamasının sadece Bursa iline yönelik olması ve İgdaş tarafından gaz sızdırmazlık kontrollerin yapıldığı İstanbul'da böyle bir uygulamanın olmaması Ersel Isıtma'nın amacının pasif satışların engellenmesi değil, güvenlik kaygıları olduğunu da ortaya koymaktadır. Bu nedenle güvenlik önlemlerini artırmak amacıyla getirilen uygulamaların sadece bu amaca yönelik olması ve pasif satışları engelleyebilecek düzeyde olmaması gerekmektedir.

310 Yukarıda yer verilen tüm bilgiler ışığında, Ersel Isıtma'nın satıcılara yönelik olarak üretimini yaptığı cihazlara ilişkin montaj riski formunu zorunlu tutması ve yanlış montaj uygulamalarında yetkili servis tarafından cihaz açılışlarının yapılmasını engellemesi makul karşılanabilecek bir uygulamadır. Bununla birlikte Canertaş bayileri dışından cihaz alan bağımsız satıcıların montajını yaptıkları cihazların her halükarda açılış öncesinde Canertaş tarafından

320 kontrolünün belli bir ücret mukabilinde yapılmasının, Ersel Isıtma ve Canertaş firmalarının güvenlik gerekçesi ile uyguladıkları bu sistemin amacını aşarak, bağımsız satıcıların Bursa dışından cihaz alımlarını engellediği ve dolayısıyla Fujiyama marka doğal gaz sobalarının Bursa iline yönelik pasif satışlarının engellenmesine yol açtığı anlaşılmaktadır.

330 Bununla birlikte ihlal olabileceği düşünülen eylemlerin hem Ersel Isıtma hem de Canertaş tarafından yeni getirilmeye çalışılan bir sistem olması, etkisinin henüz piyasada oluşmaması, sistemin amacının Fujiyama marka doğalgaz sobalarının Bursa iline dışardan teminini engellemek olmadığı, cihazların montajlarını yapan satıcıların, bu montajlarının güvenilirlik inisiyatiflerini de almalarının amaçlandığı, doğalgaz sobalarının kullanıcılar açısından yanlış montaj durumunda çeşitli riskler doğuracağı, dolayısıyla bu tür güvenlik artırıcı girişimlerin ticari hayatta rastlanabilecek uygulamalar olduğu da göz önüne alınarak, Ersel Isıtma ve Canertaş hakkında bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer taraftan, halihazırdaki sistemin piyasada Canertaş bayileri dışından ürün alan Fujiyama satıcılarının Bursa'da faaliyet göstermesi olanağını ortadan kaldırdığından ve Bursa iline yönelik pasif satışın engellendiği gerçeğinden hareketle, Ersel Isıtma ve Canertaş'ın montaj riskinin üstlenilmesine yönelik yapacağı uygulamalarda pasif satışların engellenmesi anlamına gelebilecek uygulamalardan kaçınması yönünde Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir yazı yazılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

340 Bu bağlamda; Ersel Isıtma ve Canertaş firmaları tarafından uygulamaya çalışılan sistemin ancak,

- Canertaş bayilik sistemi dışından alınan bir cihazın yetkili servis tarafından açılışı yapılmadan önce her halükarda montaj kontrolü yapılmak isteniyor ise bunun ücretsiz olarak yapılması,
- ya da montaj kontrolünün, yetkili servis açılışı öncesinde yetkisiz satıcılar tarafından satılan tüm cihazlara her halükarda değil, sadece yetkili servisler tarafından yanlış montaj yapıldığı tespit edilen cihazlara yönelik olarak yapılması ve bu kontrol için de ancak makul bir ücret istenmesi,

350 kaydıyla amaçlanan hedef ile orantılılık prensibi çerçevesinde makul karşılanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
2. Bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Ersel Isıtma Enerji Sistemleri ve Ekipmanları Ev ve Büro Gereçleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Canertaş Doğalgaz İnşaat San ve Tic. Ltd. Şti.'nin "Fujiyama marka doğalgaz sobalarının başka şehirlerden Bursa iline yapılacak pasif satışlarının engellenmesi anlamına gelebilecek uygulamalardan kaçınmaları"na yönelik görüş yazısı gönderilmesine, anılan uygulamalara devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına

08-35/467-167

ve 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağının
tarafllara bildirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.